

Sivistysvaliokunta
siv@eduskunta.fi

Sivistysvaliokunnan lausuntopyyntö 12.5.2017 / Sivistysvaliokunta perjantai 02.06.2017 klo 11:30 / HE 39/2017 vp

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston lausunto hallituksen esityksestä laiksi ammatillisesta koulutuksesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto toteaa pyydettyinä lausuntona edellä mainitusta hallituksen esityksestä seuraavaa:

UUDISTUKSET EDELLYTTÄVÄT TYÖELÄMÄN MOTIVOIMISTA KEHITTÄMISTYÖHÖN, OPETTAJAN SEKÄ OPPILAITOSJOHDON AMMATTIKUVAN UUELLEENARVIOINTIA SEKÄ OPIKSELIJOIDEN KOULUTUSPOLKUJEN SUJUVOITTAMISTA

Hallituksen esityksessä referoidun lausuntopalautteen mukaan ammatillisen koulutuksen reformin tavoitteita pidettiin yleisesti hyvinä ja toteuttamiskelpoisina, mutta huolenaiheina tuotiin esiin mm. työelämän rajalliset mahdollisuudet osallistua työpaikalla tapahtuvan koulutuksen järjestämiseen. Hallituksen esityksen mukaisen uudistuksen toteuttaminen vaatiikin tuekseen kahden jäljempänä todetun opetus- ja kulttuuriministeriön linjaaman ja vireillä olevan uudistuksen onnistunutta täytäntöönpanoa. Näiden uudistusten täytäntöönpanon legitimeettiä vahvistaisi ja riittävää resursointia turvaisi se, että eduskunta velvoittaisi opetus- ja kulttuuriministeriötä toteuttamaan nämä uudistukset sekä toteuttamaan myös näiden uudistusten täytäntöönpanon arvioinnin.

OPETTAJIEN KOULUTUS UUELLEENARVIOINNIN KOHTEEKSI JA TYÖPAIKKAOHJAAJIEN ASEMESTA JA OSAAMISESTA HUOLEHTIMINEN

Lainsäädännön onnistunut toteuttaminen edellyttää, että työelämän panostuksen lisääminen esitetyssä laajuudessa otetaan huomioon opettajien ammattikuvan ja oppilaitosjohtamisen kehittämisessä ja toisaalta vahvistetaan työelämää palkitsevia ja kannustavia yhteistyön ja kehittämisen muotoja

LÄNSI- JA SISÄ- SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO

puh. 0295 018 450
fax 06 317 4817
kirjaamo.lansi@avi.fi
www.avi.fi

Vaasan päätoimipaikka
Wolffintie 35
PL 200
65101 Vaasa

Jyväskylän toimipaikka
Cygnaeuksenkatu 1
40101 Jyväskylä

Tampereen toimipaikka
Uimalankatu 1
33101 Tampere

koulutuksen järjestäjien ja työelämän välille. Tämä edellyttää oppilaitosten ja työelämän entistäkin vahvempaa verkostoitumista tukevien menettelytapojen kehittämistä, opettajien peruskoulutuksen ja täydennyskoulutuksen painopisteiden uudelleenarviointia ja voimakasta kehittämistä sekä oppilaitosjohtamisen kehittämistä. Koulutuksen ammattilaisista on tultava entistäkin vahvemmin verkosto-osaajia sekä monipuolisia työelämän asiantuntijoita.

Hallituksen esityksen mukaiset vahvat linjaukset osaamisperustaisuuden ja osaamisen työelämässä tapahtuvan osoittamisen puolesta edellyttävät opetus- ja kulttuuriministeriön syksyllä 2016 hyväksymän opettajankoulutuksen kehittämisohjelman periaatteiden vahvaa täytäntöönpanoa. Kehittämisohjelman mukaan suomalaiset opettajat ovat tulevaisuuteen tähtääviä, laaja-alaisia ja uutta luovia asiantuntijoita, jotka hyödyntävät monipuolisesti uusia oppimisympäristöjä ja kehittävät jatkuvasti omaa työtään ja työyhteisöään.

Opettajien, oppilaitosjohdon ja työpaikkaohjaajien ja -opettajien valmiuksia esitetyn reformin toteuttamiseen pitää voida vahvistaa. Opettajankoulutusta antavien yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen tulee saada riittävät resurssit verkostoitumiseen kentän toimijoiden kanssa, mutta myös muunlainen koulutuksen järjestäjien ja oppilaitosten verkostoituminen opetustyön laadulliseksi kehittämiseksi on välttämätöntä.

Työpaikoilla tapahtuvan ohjauksen ja opettamisen arvostuksesta tulee huolehtia kouluttamalla ja valmentamalla niistä huolehtivia riittävästi sekä sopimalla kansallisella ja alueellisella tasolla yhteistyön esteiden raivaamisesta. Opettajankoulutuksen kehittämisohjelmassa mainitut yhteistyön tiivistäminen, verkostoituminen ja yhdessä tekemisen kulttuurin vahvistaminen sopivat erinomaisesti myös työpaikoilla toimivien ohjaajien ja opettajien koulutuksen ja muun työn kehittämisen periaatteiksi.

Hallituksen esityksen mukaisten uudistusten onnistumista ja opettajankoulutuksen kehittämisohjelman toteutumista tulee seurata arviointitutkimuksilla.

KOULUTUSPOLKUJEN SUJUVUUDESTA HUOLEHTIMINEN TOISEN ASTEEN OPPILAITOSTEN JA KORKEAKOULUJEN VÄLILLÄ

Ammattisivistyksen ja yleissivistyksen rajapinta on epäselvä ja monimutkainen. Esimerkiksi vahvistuvat kielitaito-odotukset, tieto- ja viestintätekniset taidot, sosiaaliset taidot ja kyky eettiseen pohdintaan ovat tärkeitä sekä yleissivistyksen että ammattisivistyksen näkökulmasta. On tärkeää, että koulujärjestelmän rakenteiden lasiseiniä ja lasikattoja ei vahvisteta joustavien koulutuspolkujen kustannuksella. Ammatillisen toisen asteen tutkintojen kautta pitää olla tosiasialliset mahdollisuudet edetä korkeasteelle.

Opetus- ja kulttuuriministeriön asettama työryhmä on hiljattain jättänyt ehdotuksensa toimenpideohjelmaksi ammatillisen toisen asteen tutkintojen

LÄNSI- JA SISÄ- SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO

puh. 0295 018 450
fax 06 317 4817
kirjaamo.lansi@avi.fi
www.avi.fi

Vaasan päätoimipaikka
Wolffintie 35
PL 200
65101 Vaasa

Jyväskylän toimipaikka
Cygnaeuksenkatu 1
40101 Jyväskylä

Tampereen toimipaikka
Uimalankatu 1
33101 Tampere

paremmaksi hyödyntämiseksi korkeakoulujen valintamenettelyssä. Työryhmä on ennakoanut ammatillisen koulutuksen reformin jälkeistä tilannetta ja ottanut huomioon korkeakoulujen ja opetus- ja kulttuuriministeriön sopimat opiskelijavalintojen uudistamisen tavoitteet vuosille 2017-2020. On tärkeää, että suoritusperustaisuuteen ja työelämässä annettaviin näyttöihin perustuvaan osaamisen tunnistamiseen ja tunnustamiseen perustuvan arvioinnin yleistyessä toisen asteen koulutuksessa, tämä otetaan huomioon myös korkea-asteen valintakriteerejä määriteltäessä. Työryhmän esitykset antavat hyvän pohjan toiselta asteelta korkea-asteelle suuntautuvien koulutuspolkujen sujuvoittamisen ripeälle kehittämiselle.

Työryhmän esityksen mukaisesti myös tämän uudistuksen toteuttamista on arvioitava.

Johtaja

Tuomo Laitila

LÄNSI- JA SISÄ- SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO

puh. 0295 018 450
fax 06 317 4817
kirjaamo.lansi@avi.fi
www.avi.fi

Vaasan päätoimipaikka
Wolffintie 35
PL 200
65101 Vaasa

Jyväskylän toimipaikka
Cygnaeuksenkatu 1
40101 Jyväskylä

Tampereen toimipaikka
Uimalankatu 1
33101 Tampere